

Zbyněk Fiala: Skončete tu válku

 infokurýr.cz/n/2023/02/10/zbynek-fiala-skoncete-tu-valku

kurýr

10. února 2023

Strašlivá rusko-ukrajinská válka pokračuje, přestože všem zúčastněným by prospělo tento konflikt co nejdříve ukončit. Vyžaduje to minimalizovat cíle Washingtonu, píše Doug Bandow z Cato Institutu na stránkách portálu The American Conserative.

Zahraniční politiku USA dlouhodobě kazí politika zájmových skupin, která upřednostňuje zájmy jiných států před zájmy amerického lidu, píše významný konzervativní autor, někdejší zvláštní poradce prezidenta Ronalda Reagana, Tím trochu uklidňuje ty z nás v Evropě, kdo mají pocit, že nám Amerika diktuje. Obětí diktátu jsou i sami Američané.

Okázale bezohlední příslušníci washingtonské neformální válečné strany požadují svržení Vladimira Putina a dokonce rozpad Ruska. Jen o něco méně odhodlaní jsou ti, kteří trvají aspoň na porážce Moskvy, píše Doug Bandow, vedoucí pracovník Cato Institutu, jednoho z klíčových think-tanků Republikánské strany, v příspěvku pro mluvčího této části politického spektra USA, portálu The American Conservative. Snaží se vysvětlit, že Ukrajina na to nemá a Amerika je tlačena do životně nebezpečného rizika pro něco, co není v jejím zájmu.

Možná bychom měli poukázat i na pozadí tohoto Bandowova přísqěvku. Jsme odrazem sporu mezi Demokraty, kteří mají vrcholnou moc v osobě prezidenta, a Republikány, kteří zvítězili ve volbách v mezidobí a ovládají klíčovou Sněmovnu reprezentantů. Mocensky je to zjednodušeno faktem, že Spojené státy se znovu ocitly ve stavu předlužení, alespoň z pohledu platného vlastního zákona. Ministryně financí Yellenová sice sdělila, že je schopna ještě nějaký čas s příjmy a výdaji manévrovat, ale někdy v červnu jí dojdou dostupné alternativy financování a buď se zvýší strop zadluženosti, nebo se vyhlásí default. Jinými slovy, většinoví Republikáni mají páky v Kongresu, aby byli bráni vážně.

A teď k samotnému sporu o smysl války na Ukrajině. Stojí opravdu těžké prachy, aspoň z pohledu daňového poplatníka. Za co jsou vydávány?

Bandow se děsí úvah Bidenovy administrativy, že by Ukrajině pomohla zaútočit na Krym. Američtí představitelé už s ukrajinskými protějšky probírají, jak k tomu použít dodaných zbraní od raketových systémů HIMARS po bojová vozidla Bradley. Ty by nasadili k případnému útoku na pozemní most, který funguje jako kritická zásobovací trasa spojující Krym s Ruskem.

Praktická otázka zní, zda je to vůbec v silách Ukrajiny. Podle hlasů z prostředí Bidenovy administrativy bychom prý tuto hrozbu měli považovat spíše za vyjednávací taktiku než za skutečný cíl. Ještě podstatnější je však otázka, zda je taková pomoc Ukrajině v zájmu Američanů. Podobně i my bychom si mohli položit otázku, zda je v zájmu obyvatel Česka, ale jak je vidět, stejně se hraje i s vyšší kartou.

Zdá se, že někteří Američané se přimlouvají spíše za Kyjev než za Ameriku, konstatuje Badow. Například Michael Allen, který působil ve štábu Rady národní bezpečnosti, se otevřeně postavil za Zelenského: “Ukrajina dala jasně najevo, že chce bojovat za budoucnost Krymu. Má za sebou rok obětí a zaslouží si právo to zkusit.”

Zelenský jedná v zájmu svého národa, nikoliv Ameriky, což dokázal v listopadu, když se pokusil NATO obelhat a vehnat do války na základě raketového úderu na Polsko. Přitom téměř jistě věděl, že šlo o ukrajinskou, nikoliv ruskou raketu. Z jeho pohledu by však několik desítek či stovek tisíc mrtvých Američanů stálo za to, kdyby to vedlo k porážce Moskvy. Podobně Kyjev téměř jistě manipuloval s odhady počtu obětí. Nakonec předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová připustila, že Ukrajina přišla o 100 000 mrtvých, ale její odhad byl následně z oficiálního záznamu odstraněn.

Ukrajinský lidský fond vychází z menšího počtu obyvatel a je ještě rozředen o miliony lidí, kteří uprchli na Západ. Vyprazdňuje se tak rychleji než ten ruský. Na druhou stranu Bandow Kyjevu přisuzuje významné výhody v lepším výcviku, vlasteneckém přesvědčení a výzbroji od spojenců. Nicméně i někteří západní analytici se obávají, že postup Moskvy proti Bachmutu a Soledaru mají působit jako mlýnek na maso, který oslabí ukrajinské síly před blížící se ruskou ofenzívou. Ukrajina tak možná nikdy nebude ve stavu, aby mohla pochodovat na Krym.

Otázkou je také situace obyvatel Krymu. Kyjev se chová, jako by zhruba 2,4 milionu obyvatel toužilo po osvobození. Skutečnost, že ruská anexe byla nezákonná, však neznamená, že byla nepopulární. Ruský krok z roku 2014 získal širokou podporu veřejnosti.

S lidmi by se nemělo zacházet jako s válečnou kořistí. Pokud na územích, jako je Kosovo, je heslem Západu sebeurčení, pak by se USA a Evropané měli vyvarovat podpory vojenské kampaně, která by donutila obyvatele Krymu vrátit se na Ukrajinu proti jejich vůli. Status regionu by měl být předmětem mírových jednání, nikoli vojenského dobývání, píše Bandow.

Z hlediska Ameriky je tak nejdůležitější otázkou, za co by měly USA bojovat. Konečným cílem Washingtonu – a jeho povinností vůči americkému lidu – je ochránit bezpečnost Spojených států. Existují i jiné cíle, avšak ty jsou druhotné ve vztahu k potřebám USA. Pomoc

Ukrajíně při obraně její nezávislosti a suverenity je v souladu s ochranou národa, zato využití Kyjeva v boji proti Rusku nikoli, zdůrazňuje Bandow. Pomoc Ukrajině by proto měla být v souladu s americkými cíli.

Pověřit Ukrajinu útokem na Rusko by bylo nebezpečně lehkovážné, protože vzniká riziko eskalace. Podle listu New York Times se prý představitelé Bidenovy administrativy obávají jaderné odvety méně než dřív, ale nevysvětlili proč. Allen chce, aby NATO zopakovalo slib, že udeří na ruské vojenská cíle na Ukrajině, pokud Rusko použije taktické jaderné zbraně.

Vzhledem k tomu, že Rusko stále disponuje větší palebnou silou než Ukrajina a těší se eskalační převaze, Putin by reagoval spíše dvojnásobnou odpovědí. Mohl by USA postavit před nepříjemnou volbu: eskalovat a směřovat k potenciální totální válce, nebo ustoupit a prohrát konfrontaci. Avšak i kdyby byli washingtonští politici ochotni hrát tuto jadernou ruletu, Američané by jim to pravděpodobně nedovolili. Jak poznamenal James Acton z Carnegieho nadace pro mezinárodní mír: “Kdyby Rusko použilo jadernou zbraň, západní představitelé by se mohli dostat pod obrovský tlak svého obyvatelstva, aby učinili ústupky a odvrátili Armagedon.”

Zájem USA o budoucnost Ukrajiny je skromný a o budoucnost Krymu nulový, shrnuje Bandow. Jednou věcí je riskovat vše při obraně Ameriky, ale proti tomu je směšné, ba šílené, riskovat vše kvůli územním aspiracím jiného národa.

Místo debat o tom, zda podpořit expanzivní válečné cíle Kyjeva, které neodrážejí americké zájmy, USA a jejich evropští spojenci by se měli zaměřit na ukončení války. Čím déle bude konflikt trvat, tím více Ukrajinců zemře a tím větší bude i zkáza ukrajinských měst, poškození ukrajinské ekonomiky a riziko rozšíření a eskalace války.

Poté, co Washington přežil studenou válku, aniž by se tento konflikt změnil v radioaktivní, teď podstupuje pošetilé riziko při konfrontaci s Ruskem v otázkách, které Rusko považuje za životně důležité, ale které mají pro Američany jen omezený význam. Imperativem Washingtonu by mělo být ukončení války, uzavírá Doug Bandow.

Musím s ním souhlasit, přestože je pravičák.

***Doug Bandow** je vedoucím pracovníkem Cato Institute. Byl zvláštním poradcem prezidenta Ronalda Reagana a napsal knihu *Foreign Follies: New America's Global Empire* (Bláznovství zahraniční politiky: Nové globální impérium Ameriky).*

Zbyněk Fiala

Žurnalista, v minulosti dlouholetý šéfredaktor časopisu Ekonom

PRO

PŘÁVO RESPEKT ODBORNOST

celonárodní setkání

přijďte podpořit

ČESKO PROTI BÍDĚ

11. 3. 2023 / 14.00 hod.

VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

vystupující

JINDŘICH RAJCHL - předseda PRO / **JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ** - senátorka
VÍDLÁK - blogger / a mnozí další

Sdílet: